Jak vybrat živolovnou past podle zvířete a místa použití

Správná živolovná past není ta největší ani ta s největším počtem dvířek. Musí odpovídat velikosti a hmotnosti cílového zvířete, jeho trase, citlivosti spouště i místu, kde ji budete používat. Příliš malý sklopec zvíře nepřijme. Příliš velký a těžký mechanismus naopak nemusí lehké zvíře vůbec aktivovat.

Ještě před nákupem si ujasněte také to, zda můžete past pravidelně kontrolovat a co uděláte po odchytu. **Živolovná past problém sama nevyřeší.** Pokud neopravíte vstup do půdy, kurníku nebo skladu a neodstraníte potravu, může se vrátit stejné nebo jiné zvíře.

> **Nejrychlejší pravidlo pro výběr:**
>
> Nejdříve potvrďte druh zvířete. Potom vybírejte podle **využitelného vnitřního prostoru, velikosti vstupu, citlivosti nášlapu, pevnosti dvířek a velikosti ok**. Teprve nakonec řešte, zda chcete jeden, nebo dva vstupy.

V tomto průvodci zjistíte:

- Proč nejdříve určit cílové zvíře
- Kdy je živolovná past vhodná
- Jak zvolit správné rozměry
- Jeden, nebo dva vstupy
- Jak posoudit dvířka a mechanismus
- Jaký materiál a konstrukci vybrat
- Jak vybírat pro potkana, kunu nebo lasičku
- Jak vybírat podle místa použití
- Právní a bezpečnostní pravidla
- Kontrolní seznam před nákupem

Nejdříve určete, které zvíře problém způsobuje

Past se nevybírá podle místa škody, ale podle zvířete a jeho chování. Hluk na půdě může způsobovat kuna, plch, hlodavec i pták. Zmizelé slepice nemusí znamenat lasičku a okousané kabely v autě samy o sobě nepotvrzují, že se zvíře pravidelně pohybuje také u domu.

Druh nejlépe potvrdí kombinace několika znaků:

- velikost a tvar trusu, stop a otvoru,
- čas aktivity a pravidelná trasa,
- způsob poškození potravy, izolace, kabelů nebo kurníku,
- umístění vstupu – u země, ve střeše nebo v kanalizaci,
- záznam z fotopasti či kamery namířené na pravděpodobnou trasu.

Pokud řešíte noční útok v chovu, pomůže vám návod **Co mi zabilo slepice v kurníku?**. Při hluku na půdě pokračujte článkem **Jak se zbavit kuny na půdě**.

> **Slovo „lasička" může být zavádějící.** V běžné řeči jím lidé někdy označují i výrazně větší kunu. Skutečná drobná lasice má jinou hmotnost, a proto potřebuje citlivější mechanismus a odpovídající oka. Univerzální označení na obalu nestačí.

Kdy je živolovná past vhodná – a kdy raději ne

Živolovný sklopec může být součástí řešení, pokud máte potvrzený cílový druh, znáte jeho trasu, můžete zařízení často kontrolovat a máte předem ověřený zákonný a hygienicky bezpečný postup po odchytu.

Past neaktivujte, pokud:

- nevíte, které zvíře se na místě pohybuje,
- nemůžete zajistit fyzickou kontrolu nejméně ráno a večer,
- hrozí odchyt kočky, ježka, ptáka nebo jiného necílového živočicha,
- je místo vystavené přímému slunci, mrazu, dešti nebo zaplavení,
- uvnitř stavby mohou zůstat mláďata nebo další zvíře,
- neznáte právní režim cílového druhu,
- nevíte, jak bezpečně postupovat po odchytu.

U rozsáhlého výskytu potkanů, zvířete ve vzduchotechnice, agresivního či poraněného zvířete a při podezření na chráněný druh kontaktujte odborníka. Stejně postupujte, pokud se zvíře nachází v nepřístupné dutině nebo by manipulace ohrozila děti a domácí zvířata.

Jak zvolit správnou velikost živolovné pasti

Porovnávejte hlavně využitelný vnitřní prostor, ne pouze vnější rozměry výrobku. Část délky zabírají dvířka, táhla a nášlapný mechanismus. Zvíře musí vejít dostatečně daleko, aby za ním mohla

dvířka bezpečně dosednout.

Parametr	Proč je důležitý	Riziko špatné volby
Délka	Zvíře musí být celé uvnitř a dosáhnout k návnadě až po překročení spouště.	Krátká past může sklapnout přes tělo nel zvíře odmítne.
Šířka	Musí umožnit přirozený vstup, ale nemá vytvářet zbytečně otevřený prostor.	Úzký vstup zvíře odradí; nepřiměřeně šir zvyšuje riziko necílového odchytu.
Výška	Zvíře by mělo vstoupit bez silného stlačení hřbetu o konstrukci.	Nízký otvor může vyvolat odmítnutí nebo poranění.
Velikost ok	Ovlivňuje možnost dosáhnout na návnadu, úniku nebo zachycení části těla.	Velká oka jsou nevhodná pro drobné dru přes pletivo může zmizet návnada.
Hmotnost zvířete	Určuje, zda nášlapná plošina spolehlivě aktivuje dvířka.	Lehké zvíře nemusí těžký mechanismus spustit.

Větší past tedy není automaticky univerzálnější. Pro lehkého hlodavce nebo skutečnou drobnou lasici může být rozhodující jemná citlivost spouště. Pro kunu naopak potřebujete dostatečnou délku, pevnou konstrukci a dvířka, která po zavření zůstanou zajištěná.

Živolovná past s jedním, nebo dvěma vstupy?

Počet vstupů sám o sobě neurčuje účinnost. Důležitější je, zda konstrukce odpovídá trase a zda zvíře musí při cestě k návnadě celé překročit spouštěcí místo.

Konstrukce	Výhody	Co ověřit
Jeden vstup	Návnadu lze umístit za spoušť a zvíře musí vstoupit hlouběji. Konstrukce bývá přehledná a snadno se kontroluje.	Dostatečnou délku za nášlapem, úplné dovření a nedostupnost návnady přes zadní stěnu.
Dva vstupy	Past může na trase působit jako průchozí tunel a přijmout pohyb z obou směrů.	Spolehlivé uzavření obou dvířek, polohu spouště a to, zda zvíře nemůže návnadu sebrat bez zachycení.

Jednovstupová past bývá praktická tam, kde znáte směr příchodu a můžete ji umístit podél stěny. Dvouvstupová konstrukce dává větší smysl na úzké obousměrné trase. V obou případech je

správné místo důležitější než marketingové tvrzení o počtu vchodů.

Nášlapný mechanismus, dvířka a zajištění

Před nákupem si prohlédněte nejen fotografii pasti, ale také způsob spouštění. Nášlapná plošina musí reagovat na hmotnost cílového zvířete a současně se nesmí spouštět pouhým větrem, lehkým dotykem trávy nebo kýváním na nerovném podkladu.

Kvalitní mechanismus poznáte podle toho, že:

- se dvířka pohybují plynule bez drhnutí,
- po spuštění úplně dosednou a nelze je zevnitř snadno nadzvednout,
- spoušť lze nastavit bez vkládání prstů do dráhy dvířek,
- návnada se umísťuje až za nášlap a neblokuje pohyblivé části,
- táhla nejsou volná, ohnutá nebo vystavená zachycení o okolní předměty,
- past lze v době nepoužívání bezpečně zajistit v plně otevřené nebo zavřené neaktivní poloze.

Po doručení mechanismus nejprve vyzkoušejte naprázdno podle návodu výrobce. Prsty nepokládejte do prostoru zavírání. Pokud dvířka nedosedají nebo nášlap drhne, past nepoužívejte, dokud není problém odstraněn.

Materiál a konstrukce: co vydrží venku a co chrání zvíře

Pro opakované použití je vhodná pevná kovová konstrukce s povrchovou ochranou proti korozi, například pozinkovaný drát. Samotný materiál ale nestačí. Důležitá je přesnost spojů, rovné dno, pevný rám a absence ostrých konců.

Při kontrole výrobku sledujte

- **Pevnost rámu:** past se při přenášení ani po zavření nesmí kroutit.
- **Kvalitu svarů:** uvolněný drát může vytvořit ostrou hranu nebo únikovou mezeru.
- **Ochranu rukou:** madlo by mělo umožnit přenášení bez přiblížení prstů k zachycenému zvířeti.
- **Stabilitu dna:** na nerovném povrchu se past nesmí kývat ani blokovat nášlap.
- **Velikost ok:** zvíře nesmí snadno dosáhnout na návnadu zvenku nebo prostrčit část těla.
- **Možnost čištění:** ke znečištěným plochám se musíte dostat bez nebezpečné demontáže mechanismu.

Pozinkování zpomaluje korozi, ale neznamená bezúdržbovost. Po použití past vyčistěte a dezinfikujte přípravkem vhodným pro daný povrch, nechte ji zcela vyschnout a skladujte v suchu.

Jak vybrat živolovnou past podle cílového zvířete

Cílové zvíře	Co je při výběru zásadní	Důležité upozornění
Potkan	Past určená pro potkany, citlivý nášlap, pevná dvířka a umístění podél potvrzené trasy.	Malá past na myši nestačí. Živý potkan r kontaminovat past močí; připravte si bez postup.
Kuna	Dostatečná délka, aby vstoupila celým tělem, robustní rám, spolehlivé zajištění dvířek a návnada za nášlapem.	Kuna lesní a kuna skalní jsou v ČR zvěří. pasti ověřte postup s mysliveckým hospo příslušným orgánem.
Tchoř	Pevná podlouhlá konstrukce, menší oka, citlivý nášlap a možnost bezpečného přenesení bez kontaktu.	Také tchoř tmavý je podle zákona o mys i zákonný postup musí být potvrzeny pře
Drobná lasice	Jemně reagující mechanismus a oka, která neumožní únik ani zachycení části těla.	Velký těžký sklopec nemusí lehké zvíře a Nejdříve přesně určete druh a ověřte po přírody.
Myš	Malá past s jemnou spouští a velmi malými mezerami.	Velký sklopec na kunu nebo potkana ner náhradou malé myší pasti.
Kočka	Speciální dostatečně prostorná past s bezpečným dnem, krytím a průběžným dohledem.	Může jít o zvíře s majitelem. Odchyt řeš městskou policií, útulkem nebo veterináři automaticky past určenou pro kunu.

Pro konkrétní postup pokračujte návodem **Jak nastražit past na kunu** nebo **Jak nastražit past na potkany**.

Výběr pasti podle místa použití

Stejný sklopec se může na půdě chovat jinak než na zahradě. Zvažte povrch, počasí, dostupnost pro kontrolu a pravděpodobnost setkání s necílovým zvířetem.

Místo	Co požadovat od pasti	Hlavní riziko
Půda	Stabilní základ, tichý chod, bezpečné madlo a rozměry odpovídající potvrzené kuně.	Přehřátí pod střechou, obtížná kontrola možnost uzavření mláďat v dutině.

Místo	Co požadovat od pasti	Hlavní riziko
Kurník	Konstrukce chráněná před drůbeží, malá oka a stabilita na podestýlce či pevném podkladu.	Slepice mohou sebrat návnadu nebo spustit past; hlavní je nejdříve zabezpe kurník.
Sklep a garáž	Citlivý mechanismus, nízká hlučnost a možnost postavení podél stěny.	Past nesmí být v trase lidí, za dveřmi ne u kabelů a strojů.
Zahrada	Odolnost proti korozi, pevná dvířka, možnost zakotvení a ochrany před počasím.	Ježci, kočky, ptáci a další necíloví živočichové; přímé slunce, déšť a převrácení.

U kurníku vždy nejdříve odstraňte rozsypané krmivo a opravte vstupy. Podrobný postup najdete na stránce **Jak zabezpečit kurník proti kuně a lasičkám**.

Právní pravidla, welfare a bezpečná kontrola

Zakoupení pasti neznamená automatické oprávnění odchytit jakékoli zvíře. Právní režim se liší podle druhu, místa i účelu. Kuna lesní, kuna skalní a tchoř tmavý jsou podle českého zákona o myslivosti zvěří. Před jejich odchytem kontaktujte místního mysliveckého hospodáře, uživatele honitby nebo příslušný orgán státní správy myslivosti.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání požaduje, aby byla zvířata při odchytu ušetřena zbytečné bolesti a utrpení a aby se minimalizovalo zasažení necílových druhů. U potkanů se navíc uplatňují hygienická pravidla deratizace. Některá zdravotnická doporučení živolovné pasti pro domácí odchyt potkanů nedoporučují kvůli následnému kontaktu s živým zvířetem a jeho močí.

Minimální zásady bezpečného použití

- Past kontrolujte fyzicky nejméně ráno a večer, při horku, mrazu a dešti častěji.
- Umístěte ji mimo dosah dětí, domácích zvířat, drůbeže a necílových živočichů.
- Zajistěte stín, ochranu před srážkami, stabilní podklad a dostatečné větrání.
- Předem si připravte zákonný a hygienicky bezpečný postup pro zachycené zvíře.
- Do obsazené pasti nestrkejte ruce a používejte pevné rukavice.
- Po použití past a okolí bezpečně očistěte; trus nevysávejte ani nezametejte nasucho.
- Pokud nemůžete zajistit kontroly nebo bezpečné další řešení, past neaktivujte a zavolejte odborníka.

Kontrolní seznam před nákupem živolovné pasti

- □ Mám potvrzený cílový druh pomocí stop nebo kamery.
- □ Ověřil jsem, zda je jeho odchyt zákonný a kdo jej může provést.
- □ Znám pravidelnou trasu, na kterou past umístím.
- □ Vnitřní prostor umožní zvířeti vstoupit celé za nášlapnou plošinu.
- □ Citlivost mechanismu odpovídá přibližné hmotnosti zvířete.
- □ Oka jsou dostatečně malá a konstrukce nemá ostré hrany.
- □ Dvířka se úplně zavřou a zůstanou bezpečně zajištěná.
- □ Past lze stabilně položit, chránit před počasím a bezpečně přenést.
- □ Mohu ji fyzicky kontrolovat nejméně ráno a večer.
- □ Mám předem domluvený postup po odchytu.

Nejčastější chyby při výběru pasti

- **Nákup podle obecného názvu „na škůdce".** Bez určení druhu nelze správně zvolit rozměry ani citlivost.
- **Představa, že největší past chytí všechno.** Lehké zvíře nemusí aktivovat těžký mechanismus.
- **Výběr pouze podle vnější délky.** Rozhoduje využitelný prostor za nášlapem a poloha dvířek.
- **Ignorování velikosti ok.** Návnada může zmizet zvenku nebo může dojít k poranění a úniku.
- **Nákup bez možnosti pravidelné kontroly.** Živolovná past nesmí zůstat několik dní bez dozoru.
- **Odchyt bez opravy stavby.** Neuzavřeným vstupem přijde stejné nebo jiné zvíře.
- **Odchyt bez plánu pro zachycené zvíře.** Tento krok je nutné vyřešit ještě před aktivací pasti.

Živolovná past 80 × 26 × 26 cm

Živolovný sklopec NOVAline má **jeden vstup, nášlapný mechanismus a konstrukci z pozinkovaného drátu o rozměrech 80 × 26 × 26 cm**. Je určen pro kontrolovaný odchyt kuny, tchoře, potkana a dalších zvířat odpovídající velikosti. Součástí jsou pomůcky pro bezpečnější vložení návnady.

Před objednáním ověřte cílový druh, zákonný postup a možnost pravidelné kontroly. Rozměry samy o sobě nezaručují vhodnost pro každé zvíře uvedené v běžném označení.

Prohlédnout živolovnou past

[Zobrazit celou kategorii Ochrana před škůdci]

Pomůcka k výběru živolovné pasti

Připravujeme přehledný PDF list s porovnáním rozměrů, citlivosti, velikosti ok, počtu vstupů a požadavků jednotlivých cílových zvířat.
Po nahrání PDF odkomentujte následující tlačítko:

Stáhnout průvodce výběrem zdarma

Často kladené otázky

Jak velkou živolovnou past potřebuji?

Takovou, do které cílové zvíře přirozeně vstoupí celé a dostane se za nášlapnou plošinu dříve, než se dvířka zavřou. Porovnávejte využitelný vnitřní prostor, nikoli jen vnější délku.

Je lepší past s jedním, nebo dvěma vstupy?

Ani jedna konstrukce není automaticky účinnější. Jednovstupová past umožní dát návnadu hluboko za nášlap. Dvouvstupová může působit jako průchozí tunel na obousměrné trase. Rozhoduje místo a spolehlivost mechanismu.

Je past 80 cm vhodná na kunu?

Délka 80 cm může nabídnout kuně prostor pro úplný vstup, ale posuzujte také vnitřní šířku a výšku, polohu nášlapu, pevnost dvířek a velikost ok. Před odchytem kuny je nutné ověřit zákonný postup.

Mohu stejnou past použít na kunu i potkana?

Pouze pokud citlivost spouště, velikost ok a vnitřní prostor odpovídají oběma druhům. To, že se oba druhy objeví v názvu výrobku, nenahrazuje kontrolu konkrétní konstrukce a správné umístění.

Jaká oka má mít živolovná past?

Taková, aby cílové zvíře nemohlo uniknout, dosáhnout zvenku na návnadu ani prostrčit část těla způsobem, který by vedl k poranění. Čím menší a lehčí druh, tím důležitější jsou malé mezery a citlivá

spoušť.

Jak často se musí živolovná past kontrolovat?

Nejméně ráno a večer, za horka, mrazu, deště nebo jiných nepříznivých podmínek častěji. Pokud pravidelnou fyzickou kontrolu nemůžete zajistit, past neaktivujte.

Mohu chytit kunu bez povolení?

Kuna lesní a kuna skalní jsou podle českého zákona o myslivosti zvěří. Než past nastražíte, ověřte postup s místním mysliveckým hospodářem, uživatelem honitby nebo příslušným orgánem státní správy myslivosti.

Co když se do pasti chytí jiné zvíře?

Do pasti nestrkejte ruce a nesnažte se neznámé nebo poraněné zvíře sami uchopit. Ověřte druh a postup u odborníka, záchranné stanice, veterináře nebo příslušného úřadu. Pravidla se podle druhu liší.

Nejlepší past je ta, která odpovídá přesně vašemu problému

Před nákupem si potvrďte zvíře, změřte prostor a zkontrolujte nejen délku pasti, ale také **citlivost mechanismu, velikost ok, polohu spouště a bezpečnost dvířek**. Potom vyberte místo, kde lze sklopec stabilně postavit, chránit před počasím a pravidelně kontrolovat.

Pokud už víte, co řešíte, pokračujte konkrétním návodem: **Jak nastražit past na kunu** nebo **Jak nastražit past na potkany**.

Odborné zdroje

- e-Sbírka – zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání
- Ministerstvo zemědělství – zákon č. 449/2001 Sb., vymezení druhů zvěře
- CDC – How to Trap Up to Remove Rodents
- University of California IPM – Rats: trapping and protection of non-target animals
- Natural England – welfare principles for live-capture traps

Obsah byl odborně ověřen a aktualizován 23. 9. 2026. Článek má informační charakter a nenahrazuje návod výrobce, určení druhu odborníkem ani právní poradenství.